

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

สุขภาพของประชาชนมีความสำคัญเป็นอย่างมากในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า กล่าวคือ ประชาชนจะต้องมีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์ แข็งแรง เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และจริยธรรม การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของโครงการพลศึกษาเป็นการวางรากฐานทางพลศึกษาที่สำคัญ ให้กับนักเรียนได้รับความรู้และมีทักษะที่ดีทางด้านกีฬาจัดให้เด็กและเยาวชนออกกำลังกายและเล่นกีฬาพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง

การเล่นกีฬา ถือว่าเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาด้านการเจริญเติบโตไปตามวัย และ มีบุคลิกภาพที่ดีสง่างาม การพัฒนาทางด้านจิตใจและอารมณ์ช่วยทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีการตัดสินใจที่รวดเร็วฉับพลัน สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดีและเป็นผู้มีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ การพัฒนาทางด้านสังคมเกิดขึ้นจากบุคคลเข้าร่วมกิจกรรมทางกีฬา ทำให้รู้ระเบียบวินัย เคารพในกฎ กติกาและจักการเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี สามารถเข้าสังคมได้โดยไม่เกิดความประหม่า เคอะเขิน การได้เข้าร่วมกิจกรรมกีฬาเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีที่เกิดขึ้นในสังคม ตามหลักการพลศึกษาจัดเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต มีประโยชน์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

การกีฬาเป็นที่ยอมรับโดยทั่วกันไปว่ามีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมมนุษย์เป็นอย่างมาก การยอมรับดังกล่าวนี้เกิดกับบุคคลทุกระดับ ดังเช่นกระแสพระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งได้พระราชทานในพิธีปิดการแข่งขันกีฬาแหลมทอง ครั้งที่ 4 ณ กรุงเทพมหานคร (น้อม สังข์ทอง, 2531 อ้างอิงจาก สัมพันธ์ สัจจะเดชและคณะ, 2552, หน้า 1) ความตอนหนึ่งว่า “การกีฬาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต ทุกคนจะขาดเสียมิได้แม้จะไม่ใช้ผู้เล่นก็ควรเป็นผู้สนับสนุน” จะเห็นได้ว่าการกีฬามีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตลอดจนพัฒนาสุขภาพของประชาชนให้มีพลานามัยสมบูรณ์ สติปัญญา สมรรถภาพทางด้านร่างกายแข็งแรง สามารถแก้ไขปัญหาโดยการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ของนักเรียน ให้หันมาสนใจในการเล่นกีฬาและออกกำลังกาย โดยลดปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ปัญหาด้านสังคม ปัญหาการเมือง ปัญหาด้านการศึกษา เป็นต้น เมื่อคุณภาพชีวิตของประชาชนมีคุณภาพดี มีประสิทธิภาพในการทำงานสูงมีขวัญและกำลังใจดี ซึ่งจะส่งผลให้สามารถต่อสู้ปัญหาต่าง ๆ ได้ดี

ประเทศชาติจะเจริญก้าวหน้าไปด้วยดีนั้น จะต้องมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเป็นสำคัญมนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีค่า และมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติ ทั้งในด้านการเมือง ด้านสังคม ด้านการปกครองและด้านเศรษฐกิจ การที่จะพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองและมีคุณภาพนั้นจะต้องพัฒนา

ทางด้านสุขภาพร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านไหวพริบด้านสติปัญญา การตัดสินใจ และความรับผิดชอบซึ่งถือได้ว่าเป็นพื้นฐานไปสู่การพัฒนาด้านอื่น ๆ การกีฬา นับเป็นการพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ และเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งจึงถือได้ว่าช่วยส่งเสริมพัฒนาทรัพยากรบุคคลและยังส่งเสริมอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนตั้งแต่การเล่นกีฬาผู้เล่น ได้ปฏิบัติจริง ได้ฝึกความอดทนความรอบคอบความมีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมทีมและคู่แข่ง การให้เกียรติผู้อื่นมุ่งมั่นให้เกิดผลสำเร็จจะต้องมีการเสียสละเวลา กำลังกาย กำลังใจ ทั้งในด้านการฝึกซ้อมและการแข่งขันสละความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวและมุ่งประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ (พอง เกิดแก้ว, 2527 อ้างอิงจาก ประคองชัย เซาว์พลกรัง, 2547, หน้า 1)

โครงการแข่งขันกีฬานักเรียนสัมพันธ์ตำบลคูย่ม่วงกับตำบลชุมแสงสงคราม อำเภอ บางระกำ จังหวัดพิษณุโลก(รายงานการประชุมเตรียมความพร้อมการแข่งขันกีฬานักเรียนสัมพันธ์ฯ ครั้งที่ 1/2553) เป็นโครงการแข่งขันกีฬานักเรียนที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี เริ่มจัดการแข่งขันตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันเป็นระยะเวลา 13 ปี มูลเหตุที่มีการจัดการแข่งขันกีฬานักเรียนสัมพันธ์ทั้งสองตำบลขึ้นเนื่องจากในอดีตที่ผ่านมาพื้นที่การปกครองในเขตตำบลคูย่ม่วงอยู่ในเขตตำบลชุมแสงสงครามมาก่อนและแยกเขตการปกครองเป็นตำบลคูย่ม่วงภายหลัง ความผูกพันและความสัมพันธ์อันดีของประชาชน ครูและนักเรียนทั้งสองตำบลยังคง แนบแน่นเหมือนเดิมจนมีคำกล่าวที่ว่า ตำบลชุมแสงสงครามกับตำบลคูย่ม่วงเป็นตำบลพี่ตำบลน้องกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้เกิดโครงการแข่งขันกีฬานักเรียนสัมพันธ์ทั้งสองตำบลขึ้น เพื่อกระชับความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชนทั้งสองตำบล ในการจัดการแข่งขันในแต่ละปีคณะครูในโรงเรียนในเขตตำบลทั้งสองตำบลจะสับเปลี่ยนกันเป็นเจ้าภาพในการดำเนินการจัดการแข่งขันและได้รับงบประมาณในการสนับสนุนการจัดการแข่งขันจากองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสงสงครามและองค์การบริหารส่วนตำบลคูย่ม่วง โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการแข่งขันดังนี้

1. เพื่อพัฒนาทักษะและส่งเสริมความสามารถเด่นของนักเรียนที่มีต่อกีฬาแต่ละประเภท
2. เพื่อพัฒนาสุขภาพทั่ว ๆ ไป และสมรรถภาพทางกายของนักเรียน
3. เพื่อสร้างความเข้าใจและมีมิตรภาพอันดีต่อกัน
4. เพื่อเสริมสร้างให้มีความสามัคคี ความรับผิดชอบ ตลอดจนความรักโรงเรียนของตน
5. เพื่อพัฒนาสติปัญญาและความเชื่อมั่นในตนเอง
6. เพื่อคัดเลือกตัวแทนนักกีฬาในระดับกลุ่มโรงเรียนเข้าร่วมการแข่งขันในระดับอำเภอต่อไป

ดังนั้น ผู้ศึกษาค้นคว้าในฐานะเป็นคณะกรรมการจัดการแข่งขันกีฬานักเรียนสัมพันธ์ ตำบลคูย่ม่วงกับตำบลชุมแสงสงคราม มีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการแข่งขันกีฬานักเรียนสัมพันธ์ตำบลคูย่ม่วงกับตำบลชุมแสงสงคราม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก เพื่อจะได้นำข้อมูลให้ผู้เกี่ยวข้องไปพิจารณาปรับปรุงกระบวนการจัดการแข่งขันกีฬานักเรียนสัมพันธ์ตำบลคูย่ม่วงกับตำบลชุมแสงสงคราม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลกให้มีประสิทธิภาพต่อไป

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการแข่งขันกีฬานักเรียนสัมพันธ์ตำบลคูยม่วงกับตำบลชุมแสงสงคราม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบถึงสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการจัดการแข่งขันกีฬานักเรียนสัมพันธ์ตำบลคูยม่วงกับตำบลชุมแสงสงคราม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อจะได้นำข้อมูลให้ผู้เกี่ยวข้องไปพิจารณาปรับปรุงขบวนการจัดการแข่งขันกีฬานักเรียนสัมพันธ์ตำบลคูยม่วงกับตำบลชุมแสงสงคราม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลกให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
ในการศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการจัดการแข่งขันกีฬานักเรียนสัมพันธ์ตำบลคูยม่วงกับตำบลชุมแสงสงคราม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ใน 6 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านงบประมาณ
- 1.2 ด้านบุคลากร
- 1.3 ด้านอุปกรณ์และสนามกีฬา
- 1.4 ด้านการประสานงานของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ
- 1.5 ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก
- 1.6 ด้านการประชาสัมพันธ์

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู กรรมการตัดสิน และ นักเรียน สังกัดโรงเรียนในเขตตำบลคูยม่วงและตำบลชุมแสงสงคราม ทั้งหมด 15 โรงเรียน จำนวน 3,202 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู กรรมการตัดสิน และนักเรียน สังกัดโรงเรียนในเขตตำบลคูยม่วงและตำบลชุมแสงสงคราม ทั้งหมด 15 โรงเรียน เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา 15 คน กรรมการตัดสิน จำนวน 15 คนซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ครู จำนวน 97 คน และนักเรียน จำนวน 347 คน ได้จากการเทียบตาราง ของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) รวมกลุ่มตัวอย่างจำนวน 474 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

- 3.1 ตัวแปรอิสระ จำแนกตามสถานภาพได้แก่

3.1.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา

3.1.2 ครู

3.1.3 กรรมการตัดสิน

3.1.4 นักเรียน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพปัญหาการจัดการแข่งขันกีฬานักเรียนสัมพันธ์ตำบลคูยม่วงกับตำบลชุมแสงสงคราม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก จำแนกได้ 6 ด้าน ดังนี้

3.2.1 ด้านงบประมาณ

3.2.2 ด้านบุคลากร

3.2.3 ด้านอุปกรณ์และสนามกีฬา

3.2.4 ด้านการประสานงานของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ

3.2.5 ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

3.2.6 ด้านการประชาสัมพันธ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพปัญหา หมายถึง สภาพการณ์ / สภาพการณ์ / ความเป็นจริงที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นอุปสรรคหรือข้อจำกัดในกระบวนการจัดการแข่งขันกีฬานักเรียนสัมพันธ์ตำบลคูยม่วงกับตำบลชุมแสงสงคราม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ดังมีเนื้อหา 6 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านงบประมาณ หมายถึง จำนวนเงินที่ใช้ในการแข่งขันทำให้เกิดสภาพปัญหาในการจัดการแข่งขันกีฬานักเรียนสัมพันธ์ตำบลคูยม่วงกับตำบลชุมแสงสงคราม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

1.2 ด้านบุคลากร หมายถึง คณะกรรมการจัดการแข่งขัน กรรมการตัดสิน ครู ที่เข้าร่วมจัดการแข่งขันทำให้เกิดสภาพปัญหาในการจัดการแข่งขันกีฬานักเรียนสัมพันธ์ตำบลคูยม่วงกับตำบลชุมแสงสงคราม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

1.3 ด้านอุปกรณ์ และสนามกีฬา หมายถึง การจัดเตรียมความพร้อมในด้านสนามกีฬาและอุปกรณ์ที่ใช้ในการแข่งขัน ที่ทำให้เกิดสภาพปัญหาการจัดการแข่งขันกีฬานักเรียนสัมพันธ์ตำบลคูยม่วงกับตำบลชุมแสงสงคราม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

1.4 ด้านการประสานงานของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ หมายถึง การปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผน รวมถึงการปฏิบัติงานทุกอย่าง เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายหลักและวัตถุประสงค์ ที่ทำให้เกิดปัญหาในการจัดการแข่งขันกีฬานักเรียนสัมพันธ์ตำบลคูยม่วงกับตำบลชุมแสงสงคราม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

1.5 ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง การจัดเตรียมความพร้อมในด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการแข่งขัน ที่ทำให้เกิดสภาพปัญหาการจัดการแข่งขันกีฬานักเรียนสัมพันธ์ตำบลคูยม่วงกับตำบลชุมแสงสงคราม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

1.6 ด้านการประชาสัมพันธ์ หมายถึง การประชาสัมพันธ์ การแจ้งข่าวสาร ที่ทำให้เกิดสภาพปัญหาการจัดการแข่งขันกีฬานักเรียนสัมพันธ์ตำบลคูยม่วงกับตำบลชุมแสงสงคราม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

2. ผู้อำนวยการสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ในเขตตำบลคูยม่วงและตำบลชุมแสงสงคราม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

3. ครู หมายถึง ครูผู้ทำหน้าที่ในการฝึกซ้อมและควบคุมนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬานักเรียนสัมพันธ์ตำบลคูยม่วงกับตำบลชุมแสงสงคราม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

4. กรรมการตัดสิน หมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่ในการตัดสินกีฬานักเรียนสัมพันธ์ตำบลคูยม่วงกับตำบลชุมแสงสงคราม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

5. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬานักเรียนสัมพันธ์ตำบลคูยม่วงกับตำบลชุมแสงสงคราม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

6. การแข่งขันกีฬานักเรียนสัมพันธ์ หมายถึง การจัดการแข่งขันกีฬานักเรียนสัมพันธ์ตำบลคูยม่วงกับตำบลชุมแสงสงคราม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

7. โรงเรียน หมายถึง สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในเขตตำบลคูยม่วงและตำบลชุมแสงสงคราม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก